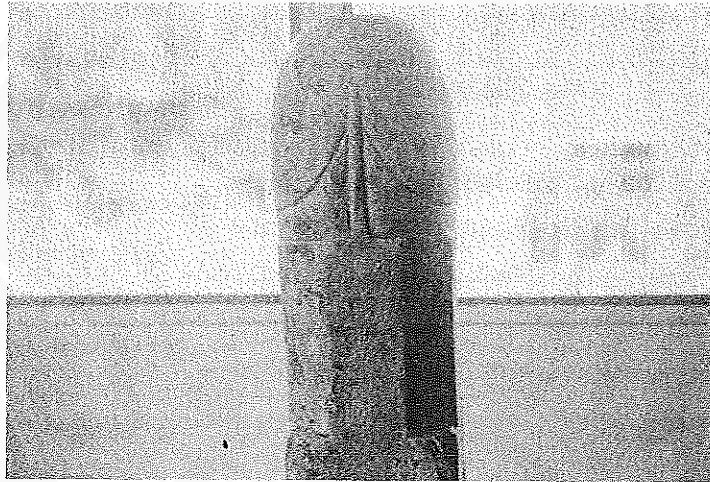

วิชา

ชุมชนพราหมณ์ ในนครศรีธรรมราช

ผศ.สุวิทย์ ทองศรีเกิด
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช

เชื้อสายพราหมณ์เท่า
ที่พบมีข้อสังเกตว่า ทุกคน
ไม่กินเนื้อวัวเนื้อควาย นม
วัว นมควาย และไม่กิน
ปลาไหล เพราะถือว่า
สิ่งเหล่านี้เกี่ยวเนื่องอยู่
กับพระศิวะหรือพระอิศวร

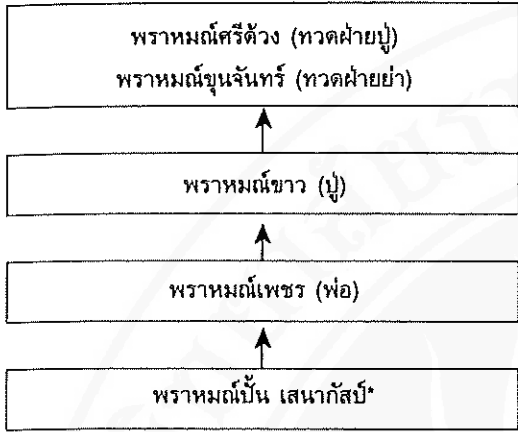
ในนครศรีธรรมราชในสมัย
อดีตมีชุมชนพราหมณ์อยู่หลาย
แห่ง กระจายอยู่ในพื้นที่อำเภอ
เมือง อำเภอรัตนบุรี และ
อำเภอท่าศาลา ระยะเวลาได้แพร่
กระจายไปในหลายอำเภอ จึงได้
รวบรวมนำเสนอเท่าที่มีเวลาและ
เนื้อที่อำนวยให้

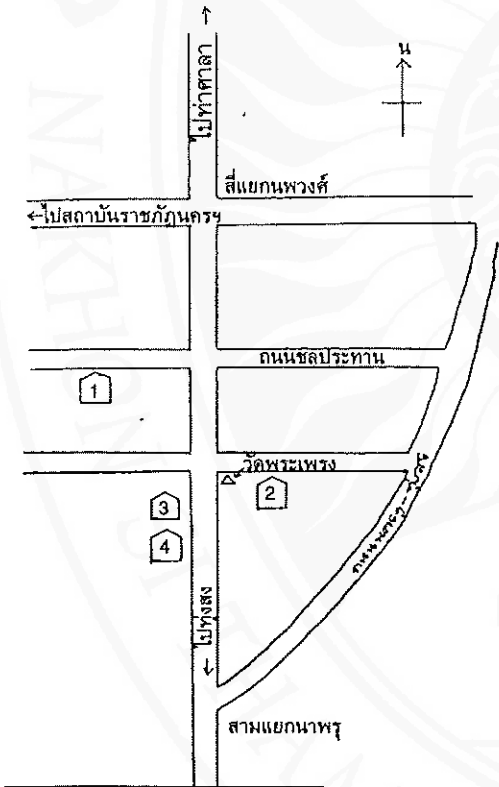
๑. ชุมชนพราหมณ์ในตำบล นาสาร กิ่งอำเภอพระ- พรหม

บริเวณตำบลนาสารและ
ตำบลใกล้เคียงในกิ่งอำเภอพระ

พรหม เป็นที่อาศัยของผู้มีเชื้อ
มาจากพราหมณ์ที่สามารถสืบ
สาวไปถึงบรรพบุรุษเป็นจำนวน
มาก ผู้เขียนได้เลือกสัมภาษณ์
พราหมณ์คนหนึ่งคือพราหมณ์บัน
เสนากัสป์ ทำให้รู้ถึงบรรพบุรุษ
สูงขึ้นไปถึงชั้นทวดดังนี้

ผู้เขียนได้รับคำบอกเล่าว่าบรรพบุรุษชั้นทวดปู่และพ่อเป็นผู้ทำพิธีและร่วมในราชพิธีต่างๆ ของพราหมณ์สมัยรัชกาลที่ ๕ และ ๖ จนถึงสมัยเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ ในทางสังคมบุคคลเหล่านี้ยังอยู่เป็นกลุ่มกันพอสมควร ดังแผนภูมิ

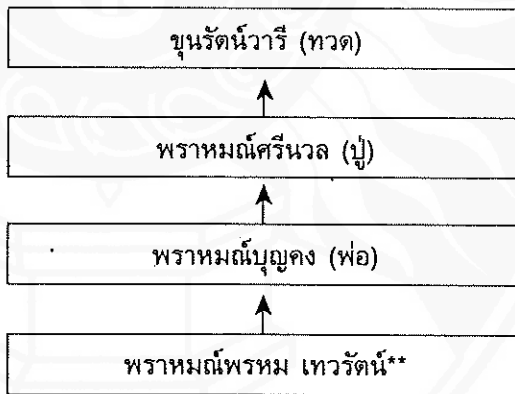

* ผู้ให้สัมภาษณ์ วันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๒๕
 ** ผู้ให้สัมภาษณ์ วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๒๕

จากแผนผังนี้จะเห็นว่าบ้านเลขที่ ๑ เป็นบ้านพราหมณ์ปั้น เสนากัป (ผู้ให้สัมภาษณ์) บ้านเลขที่ ๒ คือบ้านนางพุ่ม สุรญาณ บ้านเลขที่ ๓ คือบ้านนางส้มแก้ว ยี่งคำเน็ง และบ้านเลขที่ ๔ คือบ้านนางแย้ม แสนชน สามคนหลังนี้เป็นอาของพราหมณ์ปั้น ทุกคนมีเอกลักษณ์คือไม่กินเนื้อวัวเนื้อควาย ไม่กินปลาไหล ไม่กินนมวัวนมควาย เพราะถือว่าสิ่งเหล่านี้เนื่องด้วยพระอิศวร เช่น วัวควายเป็นพาหนะของพระอิศวร ปลาไหลเป็นสังวาลพระอิศวร เป็นต้น เอกลักษณ์ที่เด่นชัดนี้ได้สืบทอดมาตั้งแต่ครั้งบรรพบุรุษจนมาถึงยุคที่พี่น้องๆ ของพราหมณ์ปั้นเอง แต่ชั้นหลานๆ ของพราหมณ์ปั้น เสนากัปดูเหมือนว่าไม่ค่อยจะถือปฏิบัติเคร่งครัดแล้ว

๒. ชุมชนพราหมณ์บ้านนอกไร่ ตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง

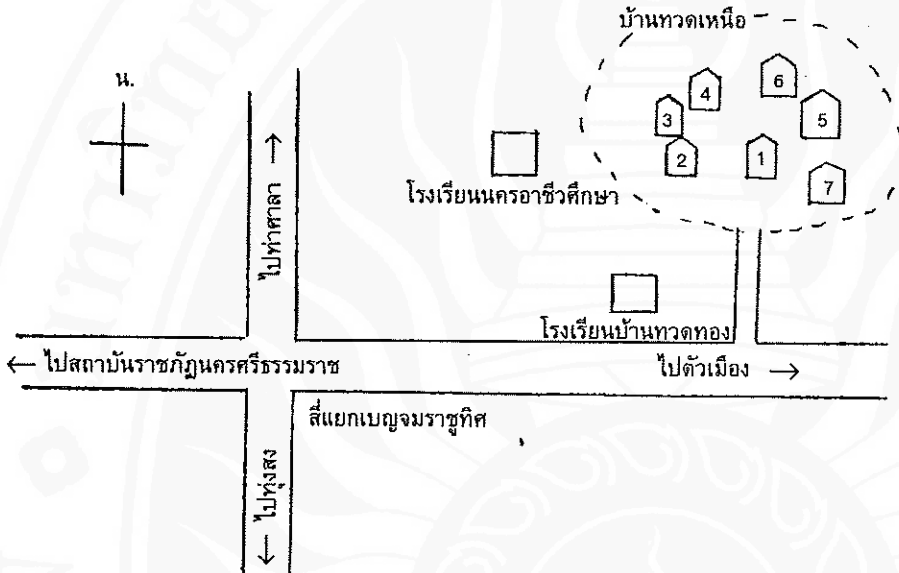
จากการสัมภาษณ์พราหมณ์พรม เทวรัตน์ ทำให้ทราบว่าในกลุ่มมีลักษณะความสัมพันธ์กันที่เด่นชัดทั้งทางสายบรรพบุรุษและกลุ่มสังคมมาดังนี้

วิธีหา

ในทางสังคม การรวมกลุ่มมีมากกว่ากลุ่มแรก เพราะพรหมณ์พรหมเป็นพ่อของทุกบ้านที่อยู่รอบๆ หรือมีคณะนั้นก็หลานและน้อง ฉะนั้นการกระทำ การใดก็ตาม เช่น การนับถือและการงดเว้นจากสิ่งต่างๆ ก็เป็นไปในทำนองเดียวกัน จากการสัมภาษณ์

ปรากฏว่าพรหมณ์พรหมเป็นผู้ทำพิธีกรรมทางศาสนาพรหมณ์ ขณะนี้ผู้สืบพิธีกรรมคือบุตรชายคนหัวปี ชื่อจิตร เทวรัตน์ แผนผังแสดงความสัมพันธ์มีดังนี้

ตามแผนผังนี้ เลขที่ ๑ เป็นบ้านของพรหมณ์พรหม เทวรัตน์ เลขที่ ๒,๓,๔,๕ เป็นบ้านของลูก เลขที่ ๖ เป็นบ้านของหลาน และเลขที่ ๗ เป็นบ้านของน้องชาย คือพรหมณ์แดง ซึ่งเป็นพรหมณ์ที่ได้ทำพิธีบวชจากสำนักพรหมณ์ในกรุงเทพฯ อย่างถูกต้อง

บุคคลชั้นลูกของพรหมณ์พรหม เทวรัตน์ ทุกคนยังคงรักษาเอกลักษณ์ คือไม่กินปลาไหล

และเนื้อวัวเนื้อควาย ดังเหตุผลที่กล่าวมาแล้ว และทุกบ้านมีการเคารพสักการะศาลพระภูมิในลักษณะเป็นจริงเป็นจัง

ตามที่ยกตัวอย่างหมู่บ้านพรหมณ์มาให้เห็นสองตัวอย่าง เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นที่แสดงให้เห็นว่าพวกพรหมณ์ได้สืบต่อมาถึงปัจจุบัน และเป็นข้อมูลสำหรับการวิจัยของผู้สนใจต่อไป